

بازی درمانی

دانشکده پیراپزشکی

گروه گفتاردرمانی

درمانگاه تخصصی بیمارستان دکتر شیخ

بازی‌ها برای درمان کودک ، وسیله
خوبی در دست درمانگران خواهد بود.
درمانگر می‌تواند با بررسی انواع
بازی‌ها و مشاهده کودک هنگام بازی به
دنیای او وارد شود و او را بهتر بشناسد
و به مشکلات رفتاری وی پی برد.

بازی و رشد جسمی

بازی به عنوان وسیله‌ای مطمئن برای رشد
کودکان ، عضلات را نیرومند می‌کند،
استخوان‌ها را محکم و استوار می‌نماید، و
بالاخره باعث تقویت حواس پنجگانه بویژه
حس بساوا و حس بینایی می‌شود.

بازی و رشد ذهنی

بازی امکان تجربه و تعامل‌های مستقیم با
عوامل محیطی را برای کودک فراهم
می‌کند. بازی نه تنها بر رفتارهای
هوشمندانه و قابل مشاهده کودک اثر دارد،
بلکه بر ساخت فیزیولوژیکی مغز او تاثیر غیر
قابل انکار دارد.

بازی و رشد عاطفی

میان ۳ تا ۷ سالگی ، کودک عواطف خود
را آشکارا ابراز کرده ، به تدریج عواطف
خود را شناسایی می‌کند. مسلماً بروز
ناگهانی خشم و ترس در کودکان میان ۳
تا ۷ ساله امری است عادی و ترس در
کودکان این گروه سنی به علت نیروی
تخیل بسیار فعال آنان است. دیگر اینکه
مرتبا با اوضاع و موقعیت‌های تازه‌ای
روبرو می‌شوند که برای آنان ناآشنا
است. باید توجه داشت که بطور کلی
محیطی که کودک در آن زندگی می‌کند
و نوع تجربه‌هایی که بدست می‌آورد و
چیزهایی که یاد می‌گیرد، در کیفیت بروز
عواطف کودک بسیار موثر است.

بازی و رشد اجتماعی

بازی برای کودک معادل مطالعه
بزرگسالان ، وسیله‌ای برای بیان
احساسات کودکان و کشف روابط و
ارضای آنان ، انواع بازی و اسباب بازی ،
واژه‌ها و کلمات و جمله‌های کودکان
است. کودکان معمولاً میان دو تا سه
سالگی بازی با دیگران را آغاز می‌کنند.

اما اگر استعداد ذاتی و علاقه اجتماعی آنان رشد نیافته باشد، با دیگران سازگار نخواهند شد و علاقه ای به حفظ روابط اجتماعی و شرکت در بازی کودکان نخواهند داشت. کودک از طریق بازی و همانند سازی و تقلید از رفتارهای بزرگسالان نه تنها رفتارهای اجتماعی را تمرین می‌کند، بلکه باز فرصتی است برای اصلاح و گسترش شیوه‌های رفتاری کودکان ، بخصوص رفتار اجتماعی آنان است. از این طریق کودک شهامت داخل شدن در اجتماع را کسب می‌کند و فرا می‌گیرد که چگونه می‌توان در اجتماع زیست و مسئولیت پذیرفت. همچنین روشهای مختلف مبارزه با مشکلات و پیدا کردن راه حل همان مشکلات را می‌آموزد.

بازی و رشد شخصیت

بازی در شخصیت سازی و رشد کودک تاثیر فراوان دارد. بازی وسیله کسب تجربه های پرارزشی است که کودکان در خلال آن از جهت احساسی ، اجتماعی و روانی رشد می‌کنند. الگوهای رفتاری آنان در بازی شکل می‌گیرد. این الگوها در سراسر عمر کودک سرمشقی مفید برای او خواهد شد. کودک به مدد بازی الگوهای بیشمار و درهم پیچیده و ظریف زندگی آدمی را در می‌یابد. .

آن را تجربه و تمرین می‌کند و رابطه میان این الگوها را می‌سنجد، تا آنها را فراگیرد. از آن جهت که ناگزیر است در سنین بزرگسالی با آنها روبرو شود و در جامعه آدمیان زیست کند.

طبقه بندی بازی از دیدگاه پیازه

ژان پیازه روان شناس سوئسی ، بازیهای کودکان را به سه گروه طبقه بندی کرده است.

بازی‌هایی که جنبه تمرینی دارند و از هر ساختاری بی‌بهره‌اند.

بازی‌های سمبلیک از یک سال و نیمگی آغاز می‌گردد و چند ماهی به اوج خود می‌رسد. سپس رو به کاستی می‌نهد تا بالاخره نزدیک به ۹ سالگی به آخرین مرحله کاهش می‌یابد.

بازی‌های با قاعده که از سه و نیم سالگی آغاز می‌شود و چند ماه پس از ده سالگی به اوج می‌رسد. این بازی‌ها همچنان تا دوره نوجوانی و پس از آن در اوج باقی می‌مانند.

بازی درمانی

بازی‌ها برای درمان کودک ، وسیله خوبی در دست درمانگران خواهد بود.

درمانگر می‌تواند با بررسی انواع بازی ها و مشاهده کودک هنگام بازی به دنیای او وارد شود و او را بهتر بشناسد و به مشکلات رفتاری وی پی برد.

انواع بازی درمانی

بازی درمانی با روش مستقیم: در این نوع بازی درمانگر باید رفتاری صبورانه و در محدوده واقعیت‌ها داشته باشد و به هدف بازی و نحوه استفاده کودک از آن توجه نماید. بدین منظور درمانگر ممکن است بر حسب مورد و تشخیص خود ، شریک در بازی باشد و یا جزئی از نمایش سمبولیک و یا اصلا یکی از شخصیت های بازی کودک باشد.

بازی درمانی با روش غیر مستقیم: در این روش درمانگر در تعیین نوع بازی و کیفیت آن دخالتی نداشته و همه چیز بر عهده کودک گذاشته می‌شود. با این شیوه احساسات کودک پدیدار می‌شود و کودک شخصا با آن روبرو می‌گردد. با این شیوه او می‌آموزد که احساسات و عواطف و رفتار خود را مهار کند و آنچه را که موجب رنج وی می‌گردد، به کنار افکند و در واقع به سبک سازی یا تضعیف عاطفی برسد.

